

VOLKSWIJKEN DEURNE IN DE KIJKER

Unitas Tuinwijk

Grijpskerkstraat en Eekhovenstraat

Bisthouwplein

Botterlaanbaan en Florent Pauwelslaan

Groeten uit DEURNE (zuid)

DEURNE — In het Atheneum van Deurne start dit weekend een bijzondere tentoonstelling. 'Ik woon in een monument' neemt de Deurnese volkswijken — Conforta, Deurne-Dorp, Arena en Unitas — én haar bewoners onder de loep. U kan er historische documenten bekijken over de bouw van deze wijken. Foto-albums van buurtbewoners geven u een beeld van hoe er door de tijd heen geleefd werd. In de doucheruimte vindt u een fototentoonstelling van jongeren. Ultrastun kan in een salontje, waar een video en een montage van getuigenissen het dagdagelijks leven van de buurtbewoners schetsen. Wij geven u vandaag alvast een voorsmaakje, maar de — gratis — tentoonstelling loopt een hele maand: van 27 oktober tot en met 25 november.

TEKST: ANNE MICHELS

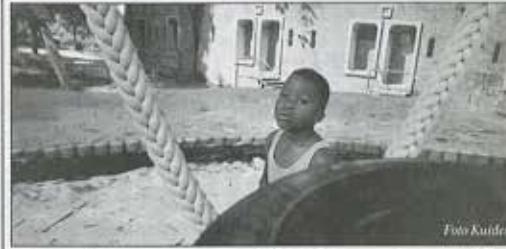

Foto: Kinder

Jongeren nemen zelf foto's van hun wijk

DEURNE — Zo'n 300 Deurnese jongeren, tussen 8 en 18 jaar, trokken er met een wegwerpcamera opuit. Een selectie van al deze foto's is te zien in het badhuis van het Koninklijk Atheneum van Deurne. De lay-out van deze tentoonstelling werd verzorgd door het Provinciaal Fotomuseum. De plaatselijke bibliotheekfilialen, waar de jongeren hun cameraatjes konden inleveren,

•ARENA: ontwerp van Renaat Braem

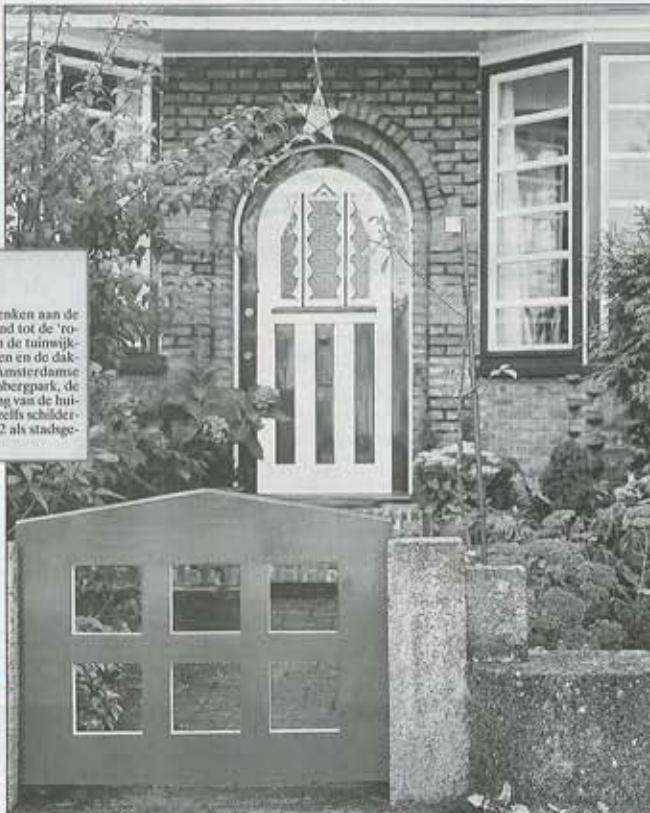
De Arena is één van de meest merkwaardige sociale wooprojecten in Deurne. De woonbuurt werd opgetrokken op de groonden van 't Fortje, dat deel uitmaakte van de negentiende-eeuwse fortengordel rond Antwerpen. Ze werd in de jaren '60 ontworpen door Renaat Braem, één van de invloedrijkste modernistische architecten van ons land. Andere belangrijke verwzenlijkingen van zijn hand: de Antwerpse politieposten en de sociale woonwijk op het Kiel.

Renaat Braem ontwierp voor de 'Deurnese

Moderne Woning' een project met 249 appartementen. Die bestaan uit een middensection met vier grote woonblokken omringd door randbebouwing. Braem haalde zijn inspiratie uit de natuur en de art nouveau. Ook de betonnen beeldhouwwerken zijn in zijn opdracht uitgevoerd.

De gebouwen in het middensection werden pas in 1980-81 opgetrokken door andere architecten en niet naar een ontwerp van Braem.

De plannen lokken destijds hevig protest uit van omliggenden.

•UNITAS: tuinwijk naar Engels voorbeeld

De Unitaswijk is ongetwijfeld één van de meest interessante tuinwijken in Vlaanderen. In de vooroorlogse Engelse tuinwijkstijl werd getracht om de voordeelen van de stad en die van het platteland te combineren en de gemeenschapszin te bevorderen. De door architect Eduard Van Steenberghe ontworpen Unitaswijk kwam tussen 1923 en 1932 in drie fasen tot stand. In totaal werden er zo'n 200 woningen gebouwd. Van Steenberghe bouwde ook het atheneum en het districtshuis van Deurne. De ar-

chitectuur van de Unitaswijk doet denken aan de Engelse cottagestijl en wordt gerekend tot de 'romantische-rationale' stroming binnen de tuinwijkarchitectuur. Het gebruik van baksteen en de dakvorm duiden op invloeden van de 'Amsterdamse school'. De nabijheid van het Boekenbergpark, de licht buigende straten en de groepering van de huizen, zorgen voor een harmonisch en zellschilderachtig geheel. Deze wijk is sinds 1982 als stadsgezicht beschermd.

•DEURNE-DORP: 19de eeuwse charme

De structuur van de oude dorpskern van Deurne bleef grotendeels bewaard. Het stratenpatroon aan beide zijden van de Turnhoutsebaan — bestaande uit pittoreske steegjes en binnenplaatsen, met kleine werkhuusannexen en zelfs een oude brouwerij — stamt uit de negentiende eeuw. Op de Koepaiplaats is het Volksmuseum Turnhout gevestigd, in een straatje met koornafwerderswoningen en een voormalige wagonsumid. De ac-

tiviteiten in en rond het Volksmuseum stimulerden de volledige heraanleg van steegjes tot echte moderne woonerven in een negentiende-eeuws kader. Verder werden er ook houten woningen opgetrokken: een verplichte manier van wonen binnen een bepaalde zone rondom het centrum. Bij oorlogsgevaar moesten deze gebouwen namelijk zeer snel kunnen worden gesloopt.

•CONFORTAWIJK: smalle huizen voor douaniers en zakkenmaaksters

Vanaf de jaren '20 groeide het aantal inwoners van Deurne spectaculair door het succes van een aantal grote boegmaatschappijen. De NV Comptoir général du bâtim. was veruit de meest bedrijvige. Tussen 1926-1930 bouwde deze onderneming de laaggelegen, moerasige en goedkoop gronden tussen de beide Schijns, niet minder dan 1.444 rijtjeshuizen.

Confortabuizen

Omdat de NV Conforta zich weinig bekommerde om de gangbare bouwvoorschriften,

hadden vele huizen slechts een gevleugeldepte van 3,7 meter in plaatsvan de voorgeschreven 5 meter. Zij ontsloten de typische smalle 'Confortahuizen', met een boven- en een benedenhuis met elk een aparte ingang. De NV Conforta houdde verder nog in de Tweemont-Dumont- en Van Weselstraat, de Ten Eekhovelei en de Ter Heydelaan. Deze wijken dragen nu de naam Conforta en Kronenburg. Hier kwamen vooral diamantbewerkers, douaniers en zakkenmaaksters uit de overbevolkte buurten Seefhoek en Sint Andries wonen.

Praktisch

* De tentoonstelling loopt van 27 oktober tot en met 25 november in het Koninklijk Atheneum Deurne, van maandag tot en met vrijdag van 10 tot 16 uur met ingang via de Frank Craeybeckstraat. Zaterdag van 10 tot 20 uur met ingang in de Jan Broekhovenstraat. De toegang is gratis.

* Lezing op 26 november van 20 tot 22 uur in Cinema Rix, De Grijpskerkstraat 66 in Deurne; uiteenzetting door Lieve Van Duy-

se over sociale woningbouw in Deurne. Reserveren: 03/ 360.85.58, toegang: 350 frank (€ 7,44).

- * Locaties: Elektrozaak Vandeborre, hoek Turnhoutsebaan en Frank Craeybeckstraat; CC de Rix, De Grijpskerkstraat; video en jongerenfotos: in de etalages van diverse leegstaande winkelpanden op Turnhoutse- en Herentalsebaan; modefoto's:

Deurnenaren in de etalages

DEURNE — Lege winkelpanden op de Turnhoutse- en Herentalsebaan zijn in de maand november het decor voor een fototentoonstelling van de gewone Deurnenaar. De modellen — allen tussen 4 en 59 jaar oud — zijn prachtig in beeld gebracht door het gerenommeerde Gentse fotografenbureau Verne.

Lokale modellen

«Onder de bewoners van de wijken Kronenburg, Conforta, Deurne-Dorp, Arena en Unitas werd een heuse 'model casting' georganiseerd», zegt coördinator Martine Vermandere. «Een stijlvolle en visagistische jonge vrouw die geschikt was voor de rol van de modellen. De foto's werden gemaakt door Verne, een duo dat werkt voor enkele bekende internationale modepublicaties. Het resultaat hangt in november uiteraard in verschillende etalages.»

Bewoners vertellen over hun buurt

DEURNE — Architect-siedebouwkundige en vissuiker Terenja Van Dijk maakte voor de tentoonstelling een video over de bewoners en de bewoners. Deze video kan u bekijken in het 'salontje'. Tegelijkertijd kan u luisteren naar getuigenissen die dramadocent Rob van der Wildt bijeengebracht heeft.

Coördinator Martine Vermandere: «Oudere bewoners, vaak eigenaar of huurder van het eerste uur, vertelden ons de geschiedenis van hun buurt. Met de grote en kleine problemen van elke wijk. Maar wat opviel was de warmte waarmee ze over hun huis en hun buurt spraken». ■